

fundet Sted af Summen til fattige Elever paa Højskolerne, er der virkelig haard Trang til. Jeg kan nævne som et Exempel, at i Svendborg Amt har der været dobbelt saamange af Ansøgere, som man har havt Penge til, saa jeg tror, at der er al mulig Grund til Forhøielse paa denne Konto. Dernæst har jeg et Par Bemærkninger at henvende til den høitærede Minister, som jeg ogsaa gjerne vilde, at Alle de, der agte at stemme for Forslaget om, at hele Summen skal fordeles mellem Højskolerne, skulde lægge Mærke til. Jeg tillod mig allerede ifjor at henlede den høitærede Ministers Opmærksomhed paa, at blandt de Skoler, som faae af denne Sum, er der nogle, som ikke kunne kaldes Højskoler. Jeg tillod mig at nævne blandt andre Bilvorde, og jeg skal iaar tilføie: Odense tekniske Landvæsensinstitut. Jeg erkjender den heldige Indflydelse, som Højskolen Bilvorde har udøvet, og indrømmer, at den ogsaa giver sine Elever endel almindelige Kundskaber, men dette sker ikke for at øve Højskolegjerning, men fordi det er en nødvendig Betingelse for, at Eleverne kunne faae de fornødne Kundskaber i Landvæsen. Jeg under Stolen al mulig Understøttelse, men jeg tror, at den maa henviises til et andet Sted, naaenlig til Indenrigsministeriet. Desuden gives der aarlige Bidrag til Navigationsstolerne paa Bøggø og Jansø samt i Svendborg, men jeg kan virkelig ikke se, at det er Højskoler; det er, om jeg saa maa sige, en Slags Jagstoler med et vist bestemt Formaal, der ikke kunne gaa ind under Begrebet Højskoler. Jeg kunde derfor saa meget mere ønske Forslaget Nr. 37 vedtaget, som jeg tror, at den høitærede Minister dermed vilde føle sig forpligtet til ikke at uddele Noget til disse Skoler. Jeg skal ikke her komme ind paa, om disse Skoler bør understøttes, og hvilken Understøttelse de helst bør have, men kun sige, at selv om de lade afholde folkelige Foredrag, kunne de dog absolut ikke gaa ind under Navnet Højskoler. Til Slutning skal jeg gjøre blot en lille Bemærkning til det ærede Medlem fra Svendborg, skjøndt der var en hel Del, jeg kunde ønske at sige imod ham. Det ærede Medlem sagde, idet han talte om en Mand, som jeg skal yde al mulig Anerkjendelse, nemlig Professor Steenstrup, at naaar en saadan Mand havde 8,000 eller 15,000 Kr. at uddele, var det let for ham at faae Aftester fra 100 Højskolelærere for, at han var en hæderlig Mand; men mod denne Ytring vil jeg dog nedlægge en bestemt Indsigelse. Jeg tror, at det ærede Medlem, der selv er Højskoleforstander . . . (Lang: Det har jeg ikke sagt). Ja, jeg har ialtsald ikke villet lade Ytringer i den Retning staa uimodsagte.

Formanden (Krabbe): Der er endnu indtegnet 6 Lædere, saa at Udgiften til Forhandlingsens Tilendebringelse i dette Møde ikke er stor. Jeg skal dog endnu give Ordet for en kort

Bemærkning til det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds.

Lang: Naar den ærede Ordfører bebrejdede mig, at jeg skulde have revset Ministeren paa Grund af en mindre god Fordeling sidste Aar, glemmer han jo, at jeg netop undtog det sidste Aars Uddeling, og naar han henviiste mig til Aaret før Provisorieaaret og dette selv, at vi da kunde være komne til Rigsdagen med vor Klage, saa vil jeg sige: det er rigtigt, at under ordinære Forhold skulde Højskolerne gaa til Rigsdagen og klage, men hvad i al Verden kunde det hjælpe at komme her til et afmægtigt Flertal, som Ingenting kunde udrette og som, da det skulde staa sin Prøve, gif istykker, slet ikke buede? Nei, saa hellere gaa til Ministeriet, det kunde dog holde.

Formanden (Krabbe): Indtil jeg ser afgjørende Bevis for, at Forhandlingen ikke kan tilendebringes i indværende Møde, vil jeg dog anse det for rigtigt at gjøre Forsøg paa at naae det.

N. Nielsen: Jeg skal fatte mig saa kort som muligt. Det er særlig med Hensyn til Tilskudet til Højskolerne, jeg ønsker at sige et Par Ord, idet jeg der har en modsat Opfattelse af Andre. Jeg kan ikke se rettere end, at, naar der udtrykkelig staar i Nr. 36 b.: „dog at Intet deraf kan anvendes til Tilsyn“, og Meningen dermed er, som det her navnlig er gjort gjældende af den ærede Ordfører og af mig ved anden Behandling, at det Tilsyn, den Medhjælp, Bistand eller hvad man nu vil kalde det, som Ministeren maa føre med Skolerne, skal være i Righed med det, Docent Hjord udøver med Hensyn til de 40,000 Kr., hvoraf ogsaa den væsentligste Del kommer Højskolerne tilgode, og hvorimod Ingen har gjort Indvending, saa kan der ikke heller være Noget at indvende mod, at Ministeren paa den Maade fører Tilsyn med Højskolerne. Hvis den høitærede Minister dermod her bestemt vil træde op og sige os, at det er et helt andet Slags Tilsyn, han vil føre, saa stemmer jeg imod det. Saafernt jeg imidlertid tør forudsætte, at den, der tier, samtykker, og Ministeren altsaa ved at tie indrømmer, at Tilsynet faar den Karakter, som jeg nævnte, da kan jeg ikke indse, hvorfor vi ikke skulde gjøre et Forsøg paa i dette Aar at støtte disse Skoler paa den Vis. Viser det sig saa, at Pengene desuagtet fordeles uretfærdigt, eller der iøvrigt sker Ting, som Thinget ikke kan billige, kunne vi jo nedsette Summen til næste Aar og kaste Bevillingen over paa de fattige Elever. Det skal jeg være med til, naar vi komme dertil. Altsaa, som Stillingen er nu, har jeg ingen Betænkelighed ved at stemme for, at der kan tages Noget til Medhjælp af disse Penge, naar blot de Regler blive fastholdte, som der her har været